

OK-2020: Aviaer influensa (AI) - villfugl

Generell informasjon

Fugleinfluensa forårsakes av influensavirus A og rammer en rekke fuglearter, inkludert fjørfe. Det finnes mange ulike varianter av viruset, og de opptrer vanligvis i en lite eller ikke sjukdomsfremkallende form. Ville fugler, spesielt ande-, måke- og vadefugler kan være bærere av ulike varianter av influensavirus uten å bli syke (friske smittebærere).

Norge overvåker situasjonen hos tamme fugler, og i enkelte år også i ville fugler - i 2020 skal ville fugler igjen undersøkes.

Det legges opp til prøvetaking fra 400 ender felt under jakt. Vi ønsker primært prøver fra viktige gressender som stokkand, krikkand og brunnakke. Også andre ender som kvinand, laksand, siland, svartand og toppand er aktuelle. Vi ønsker imidlertid ikke prøver fra ærfugl.

Vi forbeholder oss retten til å avslutte innsamlingen når vi har mottatt 400 prøver, uavhengig av om alle har fått sendt inn alle prøvene sine.

Dette informasjonsskrivet sendes jegere som har deltatt i prøvetaking av villfugl tidligere eller som jakter i områder som vi ønsker å undersøke nærmere. Selve prøvetakingen er beskrevet på neste side.

Dere blir honorert for arbeidet med kr 300,-/godkjente prøvesett fra hver fugl; honoraret utbetales samlet ved avsluttet jakt.

For at innsendingen skal godkjennes må innsendingsskjemaet være korrekt utfylt, samt at to svaberprøver fra hver fugl og venstre vinge er pakket korrekt og lagt i returkonvolutten. Utbetaling krever også at du har lagt inn korrekt navn, adresse, kontonummer og personnummer ved påmeldingen på www.vilthelse.no for at økonomiavdelingen vår skal kunne overføre honoraret til deg. Skattetrekket er 50% og Veterinærinstituttet henter skattekortet elektronisk fra Skatteetaten.

Prøvetakingsutstyr og ferdig frankerte returkonvolutter sendes ut fra Veterinærinstituttet.

Informasjon om prøvetakingssted og dato

GPS (UTM/EU89 sone 32)		Prøvetakingsdato	
Lokalitetsnavn		Kommune	Fylke

Detaljer om dyret

Art:	☐ Stokkand	☐ Krikkand	☐ Brunnakke
	☐ Annen art (spesifiser):		

Kjønn:	☐ Hunn	☐ Hann	☐ Vet ikke
---------------	-------------------------------	-------------------------------	-----------------------------------

Alder:	☐ Årsunge	☐ Voksen	☐ Vet ikke
---------------	----------------------------------	---------------------------------	-----------------------------------

Eventuelle tilleggsopplysninger, f. eks. tegn på sykdommer/skader:

Prøvetaker

Navn		Telefon	
Adresse		Epost	
Signatur, sted og dato			

Prøvetakingsveiledning - Aviaer influensa (AI) - villfugl

Prøvepakken består av

- 2 svabre med transportmedium (rød kork)
- 2 beskyttelsesrør (rød kork)
- En plastpose
- Et par engangshansker
- Et innsendings- og veiledningsskjema
- Ferdig frankert og adressert returkonvolutt

Prøvetaking

Det skal tas **to** svaberprøver fra hver fugl:

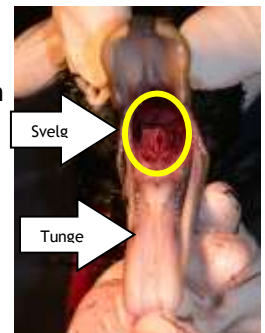
- Svaber (med **rød** kork) fra kloakkåpningen puttes i ett prøverør (merkes **kloakk**)
- Svaber (med **rød** kork) fra luftrørsåpning/svelg puttes i et prøverør (merkes **svelg**)

Svabre fra kloakkåpningen

- Finn frem én svaberpakke (svaberpinne og transportmedium (**rød** kork med **rød** væske)) og ta på **engangshansker**
- Ta ut svaberpinnen fra plasten uten at selve bomullsspissen berøres.
- Før svaberspissen inn i fuglens **kloakkåpning** og rotér rundt slik at den blir påført avføring.
- Putt bomullsspissen ned i røret med transportmedium, og brykk av pinnen mot kanten av røret ved pinnens «brykkpunkt» (merket med **rød** strek) slik at hele prøvepinne får plass i røret.
- **Skr**u lokket **godt på**, og kontroller at prøverøret ikke lekker!
- Merk røret med **rød** kork med «**Kloakk**» og legg dette røret inn i beskyttelsesrøret med **rød** kork og skru godt igjen.

Svaber fra luftrørsåpning/svelg

- En ny prøvepakke (svaberpinne og transportmedium (**rød** kork med **rød** væske)) åpnes på samme måte som over.
- Før svaberspissen rundt i området rundt **luftrørsåpningen/svelget**. Deretter roteres spissen rundt inne i **selve luftrørsåpningen** (gul ring på bildet til høyre).
- Putt bomullsspissen ned i røret med transportmedium, og brykk av pinnen mot kanten av røret ved pinnens «brykkpunkt» (merket med **rød** strek) slik at hele prøvepinne får plass i røret.
- **Skr**u lokket **godt på**, og kontroller at prøverøret ikke lekker!
- Merk røret med **rød** kork med «**Svelg**» og legg dette røret inn i beskyttelsesrøret med **rød** kork og skru godt igjen.

Fjerning av vinge

- Legg fuglen på brystet, dra ut **venstre** vinge, skjær inn på huden og muskulaturen rundt skulderleddet (se bilde til høyre).
- **Kutt** av vingen gjennom skulderleddet.
- Pakk inn vingen i plastposen og knyt igjen.

Pakking og forsendelse av prøver

- Fyll ut innsendingsskjemaet (side 1 i dette skrivet).
- Legg innsendingsskjemaet, plastposen med vingen og begge beskyttelsesrørene (med svaberprøvene inni) i en ferdig frankert returkonvolutt.
- Postlegg konvolutten samme dag eller senest **dagen etter prøveuttaket** (se eget skriv Med instruks for innsending av prøver).
- Prøver som må lagres over natt før innsending **må oppbevares i kjøleskap/kjølig**.

NB! Det er viktig at det **bare** er prøver og innsendingsskjema fra **en** fugl i hver returkonvolutt!

Kontaktpersoner

- Mattilsynet: Fredrik Andersen, 22 77 81 41, fredrik.andersen@mattilsynet.no
- Veterinærinstituttet: Siri Sjurseth, 93 03 01 56, siri.sjurseth@vetinst.no